

Ajankohtaista energiasta 2018

Suomen Kaasuyhdistyksen kevätseminaari,
24.4.2018, Scandic Simonkenttä
Teollisuusneuvos Petteri Kuuva

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Agenda

- **Energia- ja ilmastopolitiikan yleiset tavoitteet sekä suunnitelmat EU:lle**
- **Ajankohtaisia kansallisia säädös- ja tukihankkeita**
- **CHP:n asema ja veroratkaisut**

Agenda

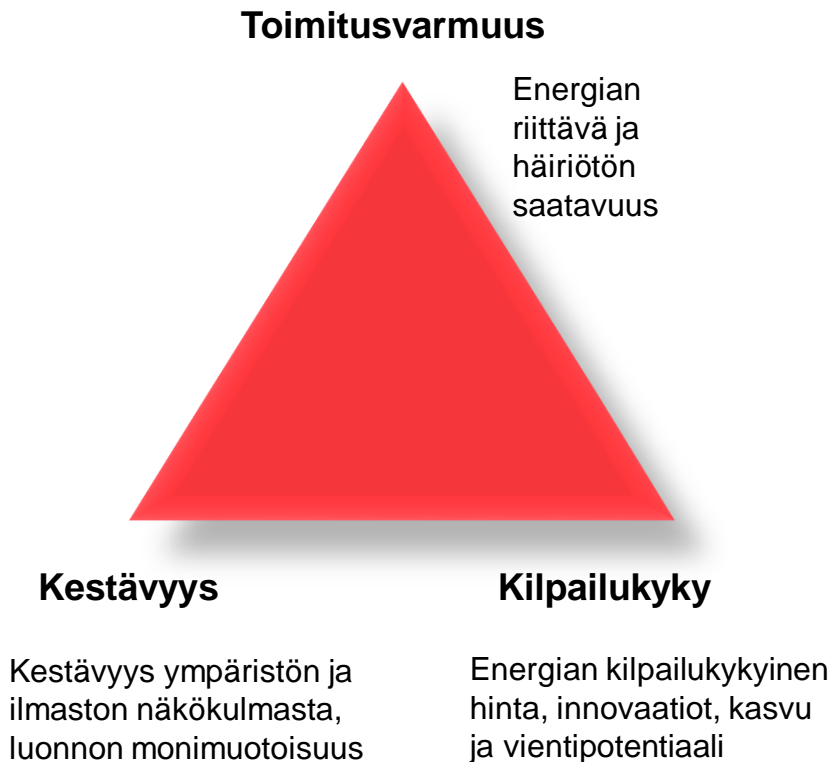

- **Energia- ja ilmastopolitiikan yleiset tavoitteet sekä suunnitelmat EU:lle**
- Ajankohtaisia kansallisia säädös- ja tukihankkeita
- CHP:n asema ja veroratkaisut

Suomen kansallinen lähtökohta

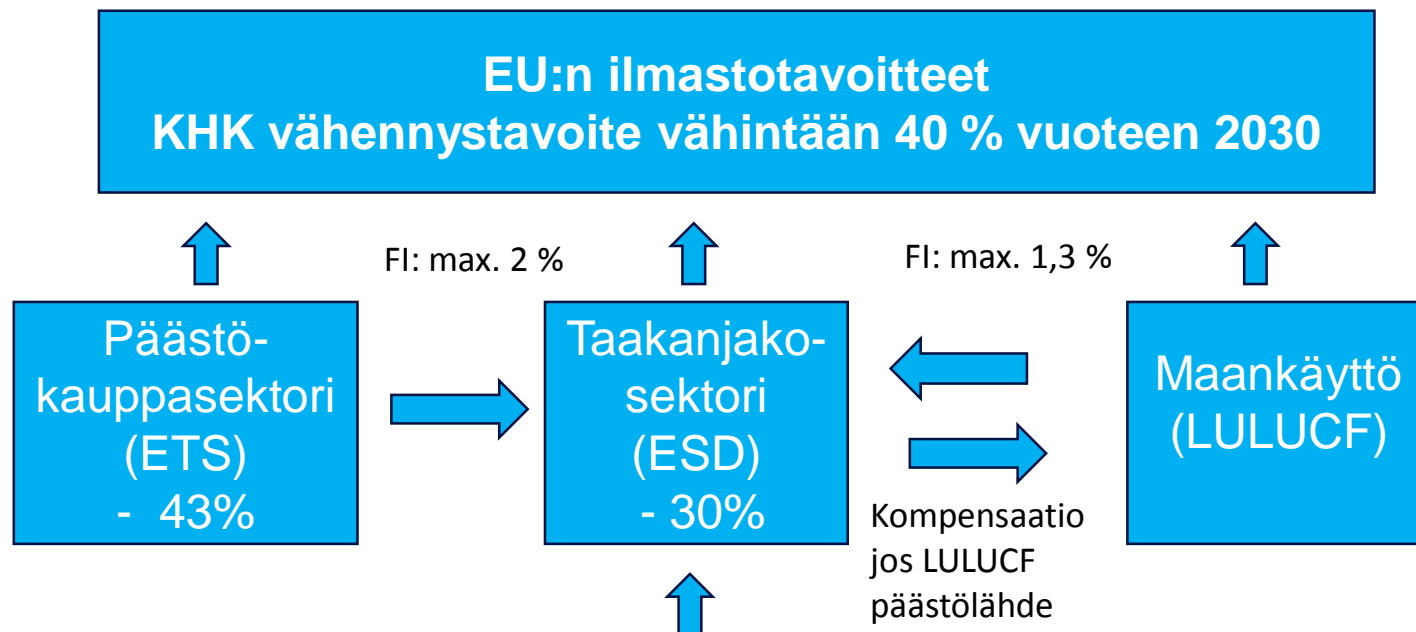

Energiapolitiikan trilemma

- Toimivat markkinat keskiössä
- Päästöjen kustannustehokas vähentäminen: EU-ETS keskeinen ohjauskeino päästökaupparektorilla, taakanjakosektorilla tarvitaan tukia, verotusta ja normeja
- Päästöjen vähentäminen pitkällä aikavälillä edellyttää uuden teknologian kehittämistä ja kaupallistamista, joka puolestaan mahdollistaa vähähiiliteknologian viennin (energiaosastolla uusi rooli TEM:ssä)
  - Tukien painotus uuteen teknologiaan!

EU:n energia- ja ilmastotavoitteet

Komission ehdotus taakanjakoasetukseksi
Suomelle esitetty tavoite -39 % vuoden 2005
päästöistä (Liikenteen biopolttoaineet, sähköinen
liikenne, maatalous, ...)

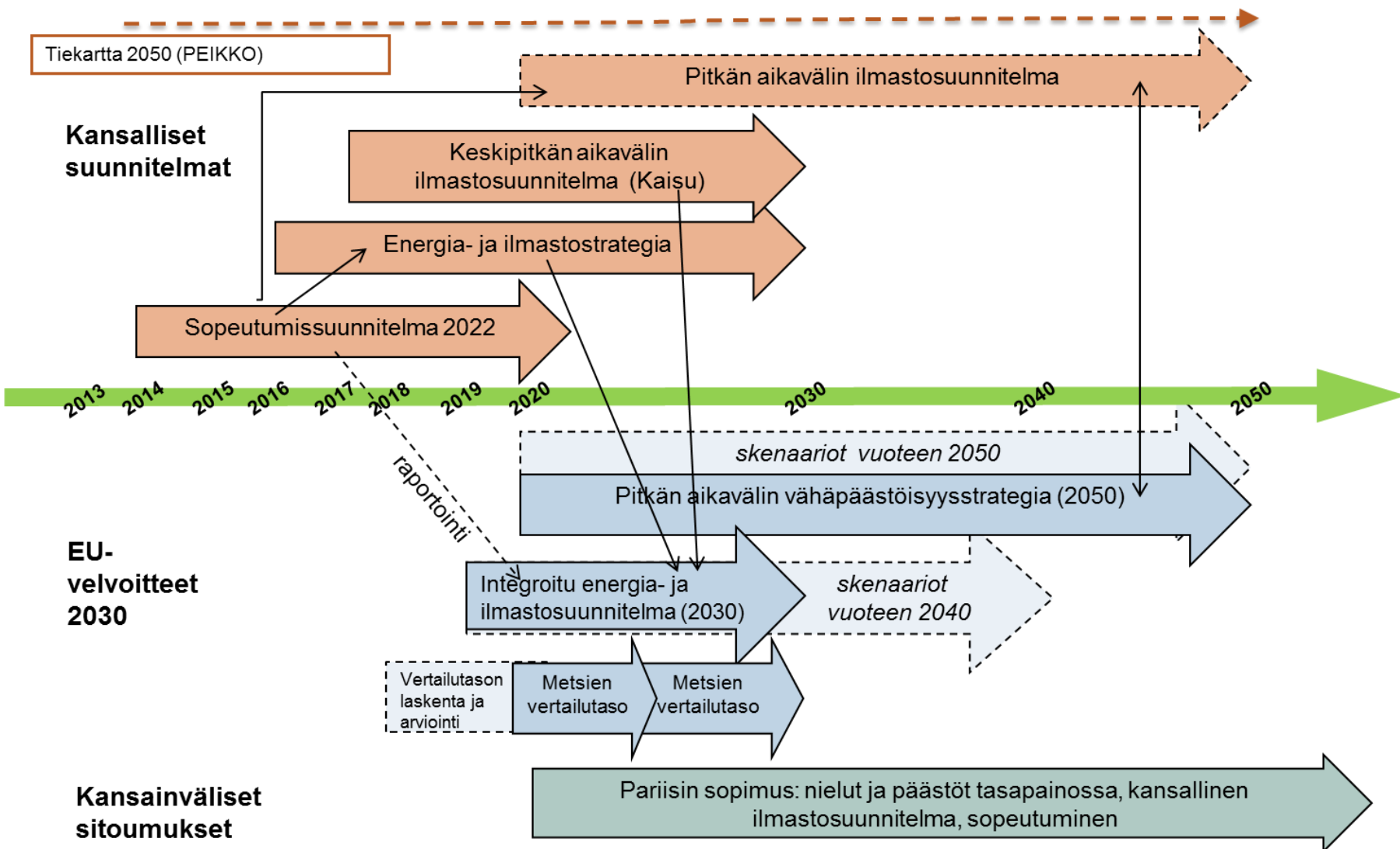
EU:n yhteinen sitova uusiutuvan energiantavoite vuodelle 2030:

- Neuvoston yhteinen kanta 27 % ja EP:n ehdotus 35 % loppuenergian kulutuksesta, EU:n trilogineuvotteluissa

EU:n yhteinen energiatehokkuustavoite vuodelle 2030:

- 30 % vähennys suhteessa vuoden 2007 perusuraan, yksityiskohdat EU:n trilogineuvotteluissa

EU:lle toimitettavat vs. kansalliset suunnitelmat

Lähde:
MMM

Agenda

- Energia- ja ilmastopolitiikan yleiset tavoitteet sekä suunnitelmat EU:lle
- Ajankohtaisia kansallisia säädös- ja tukihankkeita
- CHP:n asema ja veroratkaisut

Kivihiilen kieltö 2029

- **Pöyryn selvitys kiellon vaikutuksista valmistunut maaliskuussa**
  - Jos aikataulu on 2030, merkittäviä vaikutuksia vain Helsingissä ja Vaasassa
  - Jos aikataulu on 2025, vaikutuksia useille yhtiöille ja erittäin merkittäviä vaikutuksia Helsingille ja Vaasalle
- **Professori Tuomas Ojosen perustuslakiin liittyvä selvitys käynnissä**
  - Liittyy HE:n perustuslainmukaisuuteen, keskiössä omaisuuden suoja vs. ympäristöperusoikeus
- **Hallitusryhmien linjaus 10.4.2018**
  - Kivihiilen käyttö kielletään energiantuotannossa 2029
  - Kannustepaketti ”nopeille luopujille”, jotka irtautuvat kivihiilestä jo 2025
  - 90 milj. euroa investointitukea, joka jakautuu puoliksi CHP:lle ja muulle hiilen ei-polttoon perustuvalla teknologialle.
  - Kannustepaketti toteutetaan EU:n valtiontukisääntöjen puitteissa
  - Rahoitetaan supistamalla tuotantotuen kilpailutusta 1,4 TWh:iin ja toteutetaan koko määrä yhdellä kierroksella, ei edellytä muutosta lain muutosta
- **HE eduskunnalle alkusyksystä 2018**

HE tuotantotukilain ja kompensatio- aluelain 6 § muuttamisesta

- **HE annettiin eduskunnalle jo marraskuussa 2017**
  - Esitys ollut jumissa TaV:ssa: vesivoiman osallistuminen, CHP:lle asetettavat vaatimukset ym.
  - Ratkaiseeko kivihiilen kieltoa koskeva sopimus erimielisyydet?
  - Rahoista tarkoitus päättää LTA 1/2018

Metsähakesähkön tuotantotukijärjestelmän kehittämisevaihtoehtoja

1. Metsähakesähkön tukijärjestelmä ja sen nojalla tehdyt päätökset pidetään voimassa komission päätöksen mukaisesti, jolloin tukijärjestelmään hyväksyminen tulee tehdä vuoden 2020 loppuun mennessä.

2. Kuten vaihtoehto 1, mutta tiettyihin polttoainejakeisiin kohdistetaan rajoituksia vuodesta 2021 alkaen (esim. järeän puun hakkeella tuotetun sähkön tukea alennetaan tai sen tuki poistetaan).

3. Metsähakesähkön tukijärjestelmän mukainen tukien maksaminen lopetetaan tietyn ajan-kohdan jälkeen (esim. vuoden 2021 alku, jolloin tukijärjestelmä ei enää ole tarpeen Suomen 2020 tavoitteen kannalta, tai vuoden 2024 alku, jolloin suurin osa metsähakevoimaloista siirtyy tukijärjestelmän ulkopuolelle).

4. Metsähakesähkön tukijärjestelmän voimassa-oloa jatketaan, jolloin tukijärjestelmään voitaisiin hyväksyä metsähakevoimaloita myös vuoden 2020 jälkeen (käytännössä vain uusien metsähakevoimaloiden hyväksyminen tukijärjestelmään olisi mahdollista).

5. Kuten vaihtoehto 4, mutta poistetaan rajoitus, joka estää metsähakevoimaloita hakeutumasta uudestaan tukijärjestelmään, kun 12 vuoden enimmäistukiaika on tullut täyteen.

6. Metsähakesähkön tukijärjestelmä korvataan uudella tuotantotukijärjestelmällä, jota sovelletaan myös muilla puupohjaisilla jakeilla (puru, kuori, pelletit, biohiili) tuotettuun sähkөөn.

7. Muuta?

Agenda

- Energia- ja ilmastopolitiikan yleiset tavoitteet sekä suunnitelmat EU:lle
- Ajankohtaisia kansallisia säädös- ja tukihankkeita
- **CHP:n asema ja veroratkaisut**

Miten CHP:n edellytykset voitaisiin turvata?

- Kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa todetaan: ”Säilytetään edellytykset yhdistettyyn sähkön ja lämmön tuotantoon osana toimitusvarmaa, energiatehokasta ja vähäpäästöistä energiajärjestelmää.”
- Keskeinen ”ongelma” on alhainen sähkön hinta:
  - ⇒ CHP:n kilpailukyky on erityinen ongelma kaasuchp-laitoksille, koska korkean rakennusasteen vuoksi sähkön hinnalla on suuri vaikutus niiden kannattavuuteen.
  - ⇒ Olemassa olevien vanhojen laitosten korvautuminen biolämpökattiloilla ja lämpöpumppuratkaisuilla
- Mitä voitaisiin tehdä?
  - Markkinahintaan ei voida vaikuttaa hallinnollisesti
  - Veromuutoksia valmistelussa, mutta yleiseen energia- ja CO₂-pohjaiseen varomalliin ei strategian linjausten mukaisesti tule muutosta
  - Erillinen CHP-tuki (verotukea lukuun ottamatta) ei ole mahdollinen fiskaalisista syistä
  - Sähkömarkkinamallin muuttaminen ja erillinen markkina kapasiteetille ei ole ajankohtaista

VM:ssä valmisteltavana oleva muutos CHP-verotukeen

- Nykyinen CO₂-komponentin puolitus poistettaisiin CHP:ltä ja se korvattaisiin 100 % vähennyksellä energiakomponenttiin
  - Kaikki fossiiliset lämmityspolttoaineet saisivat saman tuen /MWh
  - CO₂-komponentti ohjaisi voimakkaammin polttoainevalintaa
  - CHP-tuotannossa muutos nostaisi kivihiilen veroa runsas 3 €/MWh ja alentaisi kaasun veroa runsaan 1 €/MWh, kokonaisverokertymä nousisi ”staattisesti” vajaa 20 milj. € vuodessa
  - Muutos ei vaihtaisi vielä kaasun ja hiilen ajojärjestystä
- Komissio on edellyttänyt elinkaari päästöjen huomioon ottamista myös lämmityspolttoaineiden verotuksessa
  - VM:n työryhmä valmistelee asiaa, VTT:n taustaselvitys

Vesikattiloiden käyttämän sähkön määrittely omakäyttösähköksi omakäyttösähköksi CHP-laitosten yhteydessä

- TEM selvitti mahdollisuutta määritellä vesikattiloiden sähkö omakäyttösähköksi
  - Vesikattiloiden sähkö olisi verotonta CHP:n ajaessa
  - Halvan ajan sähköllä tuotettaisiin kaukolämpöä
  - Sähkön hinnan noustessa sähkö myytäisiin markkinoille
  - Laitos voisi tuottaa sähköä vaikka keskimääräinen tuotantokustannus olisi alle sähkön markkinahinnan
  - Edellyttäisi investointeja vesikattiloihin
- Järjestely ei toisi kuitenkaan kustannushyötyä, koska polttoaine kirjataan sähkön ja lämmön kesken tuotettujen energioiden suhteessa. Vesikattilan tuottaman lämmön vuoksi polttoainetta kirjautuisi lisää lämmöntuotannolle.

